

„Værnepligtige, for hvem militærtjeneste af enhver art efter foreliggende oplysninger må anses for at være uforenelig med deres samvittighed, kan af indenrigsministeren efter forhandling med forsvarsministeren fritages for militærtjeneste mod at anvendes til civilt arbejde, der dog ikke må tjene militære formål.“

Udtrykket „samvittighed“ omfatter iflg. bemærkningerne ikke blot som i gældende lov religiøse, etiske og humanistiske motiver, men også *politiske motiver*, idet forslagsstillerne fandt det urealistisk at skelne mellem en etisk/moralsk og en politisk holdning.

I tilslutning hertil foresloges som nyt stykke efter § 1, stk. 1, indføjet: „De civilt værnepligtiges arbejdskraft udnyttes i offentlige eller af indenrigsministeren anerkendte virksomheder af almennyttig karakter, idet deres personlige uddannelse og færdighed så vidt muligt udnyttes, f. eks. inden for hospitalsvæsenet, børne-, sindssyge- og åndssvageforsorgen, skole og anden undervisning, museer, geologiske undersøgelser, måleopgaver, laboratoriearbejder, humanitære organisationer o. lign.“

Med hensyn til tjenestetiden foresloges i § 5, stk. 1, indført en *automatisk regulering af det civile arbejdes varighed* i tilfælde af ændringer i den militære tjenestetids længde. Nedsættes tjenestetiden i hæren med f. eks. $\frac{1}{4}$, fra 16 til 12, nedsættes det civile arbejdes varighed tilsvarende fra 22 til $16\frac{1}{2}$ måned.

Endvidere skal nævnes, at lovforslaget indeholdt bestemmelser vedrørende de værnepligtiges valg af *tillidsmænd* og om indberetning af forsømmelser m. v. til det ovennævnte *administrative organ*, der skulle kunne idømme disciplinære straffe i form af ekstratjeneste eller forflytning.

Som ordfører for forslagsstillerne anførte *Else-Merete Ross* (RV) ved fremsættelsen:

„Allerede den 4. maj 1950 fremsatte medlemmer af det radikale venstre forslag til ændring af denne lov specielt med sigte på at få de unge beskæftiget på måder, hvorved deres arbejdskraft blev bedre udnyttet ved arbejder, der kunne virke udviklende på dem og give samfundet større udbytte.

Indenrigsministeriet har allerede fundet visse nye og produktive arbejdsopgaver for de civilt værnepligtige ikke blot i statsinstitutioner, men også i humanitære organisationer.